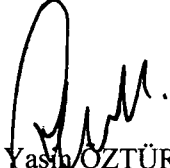

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

DEVLET TİYATROLARINDA STATÜ EŞİTSİZLİĞİ

Devlet Tiyatroları, Türkiye'nin kültürel hafızasının en önemli kurumlarından biridir. Bu kurum yalnızca sahnelenen oyunlardan ibaret değildir; perde önünde ve perde arkasında çalışan yüzlerce sanat emekçisinin emeğiyle ayakta duran köklü bir sanat kurumudur.

Devlet Tiyatroları bünyesinde görev yapan sanat emekçileri; kültürümüzü yaşatan, Ülkenin sanat mirasını geleceğe taşıyan, repertuarın yükünü omuzlayan ve birçok yapımda önemli sorumluluklar üstlenen sanat insanlarıdır. Sahneye çıktıklarında yalnızca bir oyun sergilemezler; bu Ülkenin hafızasını, duygusunu ve düşüncesini temsil ederler.

Haftalar süren provalar, art arda oynanan temsiller, turneler ve sezon boyunca farklı yapımlarda üstlenilen görevler Devlet Tiyatroları'nın görünmeyen ama vazgeçilmez emeğini oluşturur. Kurumun sürdürülebilirliği büyük ölçüde bu sanat emekçilerinin özverili çalışmaları sayesinde sağlanmaktadır.

Ancak tüm bu emeğe rağmen Devlet Tiyatroları bünyesinde aynı işi yapan sanatçılar arasında ciddi statü farklılıkları bulunmaktadır.

Kurumda günlük ücret karşılığı çalışan sanatçılar, gelirlerini temsil sayısına bağlı olarak elde etmektedir. Bir ay oyun sahnelenmediğinde ya da temsil sayısı düştüğünde bu sanatçılar doğrudan gelir kaybı yaşamaktadır.

Oysa hayat temsil sayısına göre ilerlememektedir.

Kira, faturalar ve temel yaşam giderleri her ay düzenli olarak devam etmektedir. Temsil sayısına bağlı gelir sistemi ise sanat emekçilerini sürekli bir ekonomik belirsizlik ve güvencesizlik içinde bırakmaktadır.

Bu durum yalnızca ekonomik bir mesele değildir. Bu durum aynı zamanda gelecek kurabilme meselesidir.

Devlet Tiyatrolarında görev yapan birçok sanatçı aile kurmak, çocuk sahibi olmak ve hayatını güven içinde planlamak istemektedir. Ancak yılın 12 ayını kapsayan düzenli bir gelir güvencesi olmadan bunu sağlıklı şekilde gerçekleştirmek mümkün olmamaktadır.

Sorunun daha dikkat çekici boyutu ise son yıllarda yapılan düzenlemelerle ortaya çıkmıştır.

2019 yılında yayımlanan bir KHK ile bazı sanatçılar 4/B sözleşmeli tam zamanlı çalışma sistemine geçirilmiştir.

2022 yılında yayımlanan bir başka KHK ile bu sanatçılar için kadro ihdası yapılmış ve “yıllık sözleşmeli sanatkâr memur” statüsü verilmiştir.

Ancak aynı kurumda, aynı sahnede, aynı sorumlulukla çalışan günlük ücretli sanatçılar bu düzenlemelerin dışında bırakılmıştır.

Böylece Devlet Tiyatroları bünyesinde aynı işi yapan sanatçılar arasında statü ve hak farklılığı ortaya çıkmıştır.

Bu durum yalnızca idari bir eksiklik değildir. Bu durum aynı kurum içinde eşit işe farklı statü uygulanması anlamına gelmektedir.

Sanatın doğası zaten zorlu ve yoğun bir çalışma düzenini gerektirir. Haftalar süren provalar, arka arkaya oynanan temsiller ve aylarca süren turneler sanatçıların büyük bir emek ve disiplinle çalışmasını zorunlu kılar.

Buna rağmen sanat emekçilerinin aynı zamanda geçim kaygısı ve statü belirsizliği ile mücadele etmek zorunda bırakılması, Devlet Tiyatroları gibi köklü bir kurum açısından ciddi bir çelişki oluşturmaktadır.

Sanat kurumları binalarla değil, insanlarla ayakta kalır.

Devlet Tiyatrosu güçlü kalacaksa, onu ayakta tutan sanat emekçilerinin de güçlü ve güvende olması gerekir.

Bu nedenle Devlet Tiyatroları bünyesinde görev yapan günlük ücretli sanatçıların talebi ayrıcalık değil, eşitliktir.

Aynı emeği verdikleri meslektaşlarıyla aynı çalışma şartlarına, aynı özlük haklarına ve aynı statü güvencesine sahip olmak istemektedirler.

Çünkü bu sanat emekçileri Devlet Tiyatrolarının geçici unsurları değil; kurumun taşıyıcı kolonlarıdır.

Bu Bağlamda;

- 1) Devlet Tiyatrolarında aynı sahnede aynı işi yapan sanatçılar arasında statü farklılığının sürdürülmesinin gerekçesi nedir?
- 2) 2019 ve 2022 yıllarında yapılan düzenlemelerle bazı sanatçılara kadro ve statü güvencesi sağlanırken, aynı kurumda çalışan günlük ücretli sanatçıların bu düzenlemelerin dışında bırakılmasının nedeni nedir?
- 3) Devlet Tiyatrolarında günlük ücret karşılığı çalışan sanatçıların sayısı kaçtır ve bu sanatçıların statü sorununa ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
- 4) Temsil sayısına bağlı gelir sistemi nedeniyle sanatçıların düzenli gelir güvencesinden mahrum bırakılması Bakanlığınız tarafından adil bir uygulama olarak görülmekte midir?
- 5) Aynı sahnede aynı emeği veren sanatçılar arasında oluşan bu statü farklılığının giderilmesi ve günlük ücretli sanatçıların tam zamanlı sözleşmeli statüye geçirilmesi yönünde bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 6) Devlet Tiyatrolarının sürdürülebilirliği için kritik rol oynayan sanat emekçilerinin çalışma güvencesinin sağlanması konusunda Bakanlığınızın somut bir takvimi var mıdır?